

ІВАНОВА Наталя⁸³

Громадська спілка «Соціальне підприємство «Центр освіти дорослих «Перший»
м. Запоріжжя, Україна

ORCID: 0000-0003-3309-2813

E-mail: ivanova1977@gmail.com

КРАШЕНІННІК Світлана⁸⁴

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
м. Запоріжжя, Україна

ORCID: 0009-0005-0345-0319

E-mail: krasheninnik_s@ukr.net

ДОСВІД КООРДИНАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ГРУП В МЕЖАХ ПРОЄКТУ «МОЛОДЬ ЯК ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ»

Розглянуто проблему організації освіти дорослих. Висвітлено досвід роботи ЦОД «Перший» з координації навчальних груп. Подано загальний опис курсу «Career Hub Pro: Фриланс для молоді з інвалідністю» в межах проєкту «Молодь як провідник української національної ідентичності». Сформульовано висновки і рекомендації щодо підвищення ефективності реалізації проєкту та мінімізації освітніх втрат.

Ключові слова: освіта дорослих, молодь, фриланс, особи з інвалідністю, громадська спілка.

Experience of Coordination of Educational Groups Within the Project «Youth as Guides of Ukrainian National Identity». The article is devoted to the problem of organizing adult education. The work experience of the «Pershiy» data center in the coordination of training groups is highlighted. The general description of the course «Career Hub Pro: Freelance for youth with disabilities» within the project «Youth as a guide of Ukrainian national identity» is given. Conclusions and recommendations are formulated on how to increase the effectiveness of the implementation of such a project and minimize educational losses.

Keywords: Adult Education, Youth, Freelance, Persons With Disabilities, Public Union.

Вступ. Розвиток освітньої діяльності, зорієнтованої на навчання дорослих, є надзвичайно актуальним для всього світу через зміни, зумовлені суспільним розвитком та нестабільну соціально-економічну ситуацію в багатьох країнах. Це повною мірою стосується і сучасної України.

Розв'язанням цього завдання займаються заклади формальної і неформальної освіти, зокрема громадські спілки, які мають можливість пропонувати охочим гнучкі навчальні курси і програми. Окремі аспекти неформальної освіти дорослих висвітлено в працях Т. Боровик, С. Устиченко, Л. Кравченко [1], О. Купіної [2], Н. Ничкало [3], І. Радомського [4], Є. Савельєва [5].

⁸³ ©ІВАНОВА Наталя (IVANOVA Natalia)

⁸⁴ ©КРАШЕНІННІК Світлана (KRASHENINNIK Svitlana)

Мета, методи і підходи. Мета матеріалу – висвітлити досвід діяльності Громадської спілки «Соціальне підприємство «Центр освіти дорослих «Перший» з координації навчальних курсів для молоді. Для цього використано методи спостереження та аналізу емпіричних даних з опорою на андрагогічний та інклюзивний підходи.

Основні результати. Впродовж 2023 року Громадська спілка «Соціальне підприємство «Центр освіти дорослих «Перший» (ЦОД «Перший») здійснювала координацію навчальних груп курсу «Career Hub Pro: Фриланс для молоді з інвалідністю» в межах проєкту «Молодь як провідник української національної ідентичності» від Громадської організації «Центр «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» за фінансової підтримки IREX / Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів.

Менеджери освітніх проєктів та програм ЦОД «Перший» виконали супровід та координацію навчальних груп за напрямками «Копірайтинг», «Графічний дизайн», «Відеомонтаж».

Здійснено інформаційну підтримку та контроль присутності учасників груп на онлайн-зустрічах, модерацію навчальних занять та участі у спільних зустрічах, організовано комунікацію між учасниками, тренерами та менторами, підготовлено звіт про проведення курсу.

Навчальні групи було заздалегідь сформовано організаторами на основі рейтингового оцінювання за критеріями, важливими для участі в курсі. У програмі взяли участь 75 слухачів (по 25 осіб з кожного напрямку).

Для спілкування з організаційних питань організаторами створено 3 групи в месенджері Телеграм, до чатів додано кураторів курсу (співробітниць «ЦОД «Перший»), тренерів за напрямками, представників команди організаторів. Згодом ці чати почали використовувати як майданчики для обміну посиланнями на домашні завдання та розгляду складних моментів у них, посиланнями на профілі учасників та інші корисні матеріали. Там же здійснювалося загальне інформування про всі події та завдання щодо участі в заходах курсу.

Для організації роботи чатів встановлено правила, зокрема щодо зворотного зв'язку, який надаватиметься протягом 30 хвилин у робочий час у будні та з меншою терміновістю у вихідні та в неробочий (вечірній і нічний) час.

Проте роботу чатів проводили постійно, комунікацію в них підтримували і в будні, і у вихідні дні, майже 24/7, оскільки учасники писали у зручний для них час, саме тоді, коли кожен з них починав виконувати завдання курсу.

За результатами проведеної роботи сформульовано такі висновки та рекомендації щодо можливості підвищення в наступних релізах курсу ефективності реалізації проєкту та мінімізації втрат:

- обов'язкове визначення попереднього рівня технічних знань і навичок користування необхідним інструментарієм для навчання, а також рівня володіння професійними навичками саме в обраній сфері;
- з'ясування обмежень учасників, що може бути перешкодою для навчання на певному етапі (наприклад, робота зі звуком для людей з порушеннями слуху, робота з вибором кольорів для людей з порушенням зору тощо), демотивувати учасників та порушити принцип інклюзивності;
- урахування особливостей цільової аудиторії в розробленні тренерами програм курсів;
- з'ясування мотивації та очікувань цільової аудиторії та їх релевантності програмі курсу;
- якісне формування програми курсу та професіоналізм тренерів відповідно до запланованих/очікуваних результатів;
- наявність і зрозумілість для учасників чітких правил та умов участі в курсі до початку самого процесу навчання (на етапі відбору);
- формулювання чітких критеріїв якості роботи кураторів та інших членів команди до початку реалізації проєкту;
- взаємозв'язок між змістом програми професійних курсів за кожним з напрямів та загального блоку фрилансу для формування в учасників цілісного та комплексного сприйняття всієї програми курсу;
- урахування принципів навчання дорослих (андрагогічних підходів).

Висновки. Організаторами враховано запропоновані рекомендації, і нині триває вже третій реліз цього курсу. Команда ЦОД «Перший» з досвіду роботи в цьому проєкті вирішила створити власний курс з основ роботи на фрилансі. Станом на березень 2024 р. вже проведено навчання трьох груп курсу за двома освітніми програмами «Формула фрилансу» та «Фриланс – твій шлях до успіху. Будь незалежна та впевнена».

Список використаних джерел:

1. Боровик Т. М., Устиченко С. В., Кравченко Л. В. Неформальна освіта дорослих як складова концепції «освіта впродовж всього життя». *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2020. №1. С. 32–36. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2020-1-32-36>.
2. Купіна О. Організаційні форми неформальної освіти здобувачів вищої освіти в Україні. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2023. т. 11, №7. С. 43–51. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol11i7-006>.
3. Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи : монографія / за заг. ред. Н. Г. Ничкало, І. Ф. Прокопенка. Київ, Харків : Інститут освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2020. 544 с.
4. Радомський І. Неформальна освіта дорослих як важлива складова неперервної освіти. *Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній заклад середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти*. 2023. №1(3). С. 536–542. DOI: <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.17739>.

5. Савельєв Є.В. Неформальна освіта як інструмент розвитку додаткових можливостей молоді. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №1(61). С. 228–232. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-61-228-232>.

References:

1. Borovyk T. M., Ustychenko S. V., Kravchenko L. V. Neformalna osvita doroslykh yak skladova kontseptsii «osvita vprodovzh vsoho zhyttia». *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya: «Pedahohichni nauky»*. 2020. №1. S.32–36. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2020-1-32-36>.
2. Kupina O. Orhanizatsiini formy neformalnoi osvity здобувачив vyshchoi osvity v Ukraini. *Osvita. Innovatyka. Praktyka*. 2023. t. 11, №7. S. 43–51. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol11i7-006>.
3. Osvita doroslykh: svitovi tendentsii, ukraïnski realii ta perspektyvy : monohrafiia / za zah. red. N. H. Nychkalo, I. F. Prokopenka. Kyiv, Kharkiv : Instytut osvity doroslykh imeni Ivana Ziaziuna NAPN Ukrainy, Kharkivskiy natsionalny pedahohichnyi universytet imeni H. S. Skovorody, 2020. 544 s.
4. Radomskiy I. Neformalna osvita doroslykh yak vazhlyva skladova neperervnoi osvity. *Aktualni problemy v systemi osvity: zahalnoosvitnii zaklad serednoi osvity – douniversytetska pidhotovka – zaklad vyshchoi osvity*. 2023. №1(3). S. 536–542. DOI: <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.17739>.
6. Saveliev Ye. V. Neformalna osvita yak instrument rozvytku dodatkovykh mozhlyvostei molodi. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*. 2021. №1(61). S. 228–232. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-61-228-232>.

КУЗЬМЕНКО Надія⁸⁵

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

ORCID: [0000-0002-2768-5156](https://orcid.org/0000-0002-2768-5156)

E-mail: n2806@ukr.net

ГЕРОНТООСВІТА ЯК ЧИННИК САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

Висвітлено проблему «навчання впродовж життя» в умовах інформаційно-технологічного суспільства. Здійснено рецепцію сучасних досліджень і публікацій з означеної проблеми та визначення поняття «освіта впродовж життя». Обґрунтовано актуальність і важливість розвитку освіти людей літнього віку як світового освітнього тренда, який підпорядковується вимогам часу.

Ключові слова: навчання впродовж життя, геронтоосвіта, формальна освіта, неформальна освіта, інформальна освіта.

Geronto Education as a Factor of Personality Self Realization in the Conditions of the Information and Technological Society. The article is devoted to the analysis of the problem of lifelong learning in the conditions of the information technology society. An analysis of modern research and publications on the researched problem and the definition of the concept of "lifelong education" were carried out. The relevance and importance of the development of lifelong education as a global educational trend, which is subject to the requirements of the time, was substantiated.

Keywords: Lifelong Learning, Geronto Education, Formal Education, Non-Formal Education, Informal Education.

⁸⁵ ©КУЗЬМЕНКО Надія (KUZMENKO Nadiia)